

LUONNOS

Hallituksen esitys laiksi Urho Kekkosen kansallispuiston rajojen muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksen tarkoitus on muuttaa Urho Kekkosen kansallispuiston rajausta. Rajausta muutettaisiin siten, että kansallispuistosta erotettaisiin Tankavaaran luontokeskuksen alue (9,3 hehtaaria) ja samalla kansallispuistoon liitettäisiin ns. Suomen Villen alue (198 hehtaaria).

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Urho Kekkosen kansallispuisto on perustettu 4.3.1983 annetulla lailla Urho Kekkosen kansallispuistosta (228/1983). Kansallispuistoon kuuluu alueita Inarin, Savukosken ja Sodankylän kunnista ja sen laajuus on 254 969 hehtaaria. Kansallispuiston rajausta on aiemmin muutettu lailla (565/1991) siten, että puistosta erotettiin kaksi erillistä aluetta, joihin kuului noin 140 hehtaaria valtion omistamia alueita Inarin kunnassa.

Nyt ehdotettavalla rajausmuutoksella kansallispuiston alueesta erotettaisiin noin 9,3 hehtaarin laajuinen Tankavaaran luontokeskuksen alue ja samalla siihen liitettäisiin kansallispuiston koillisreunalla, sen välittömässä yhteydessä Suomujoen varressa sijaitseva noin 198 hehtaarin alue. Erotettavan ja liitettävän alueen rajat on merkitty kansallispuiston rajausta koskevan muutoslain liitteenä oleviin karttoihin.

2 Esityksen vaikutukset

Urho Kekkosen kansallispuisto kuuluu Natura 2000 –verkostoon (UK-puisto-Sompio-Kemihaara FI1301701). Kyseinen Natura-alue on perustettu asetuksella 27.3.2015/354 erityisten suojelutoimien alueeksi (SAC). Alue on ilmoitettu komissiolle myös lintudirektiivin mukaisena erityisenä suojelualueena (SPA). Kyseisen Natura-alueen pinta-ala on 307 771 hehtaaria.

Kansallispuistosta erotettava Tankavaaran luontokeskuksen alue kuuluu UK-puisto-Sompio-Kemihaara –Natura-alueeseen. Rajausmuutoksen toteuttamisen jälkeenkin luontokeskuksen alue jäisi valtion omistukseen ja osaksi Natura 2000 –verkostoa. Luontokeskuksen kiinteistön erottaminen kansallispuiston alueesta kuitenkin mahdollistaa sen, että luontokeskuskiinteistöä voidaan kehittää nykyistä monipuolisemmin. Luontokeskusta on tarkoitus yritystoimintana kunnostaa ja laajentaa käyttöä luontomatkailutarkoituksiin. Alueen matkailupalvelujen kehittämisen voidaan arvioida johtavan myös alueen kävijöiden määrän lisääntymiseen.

Metsähallitus on tehnyt arvion luontokeskuksen käyttötarkoituksen muutoksen vaikutuksista alueen suojeluperusteille. Tankavaaran luontokeskuksen ympäristö lähialueineen on kartoitettu luontodirektiivin luontotyyppien ja lajien osalta kesällä 2016. Kiinteistön alueella esiintyy 6,2 hehtaaria luontotyyppiä boreaaliset luonnonmetsät (9010). Luontokeskuksen kiinteistöltä

tai sen läheisyydestä ei ole havaittu luontodirektiivin liitteen II lajien esiintymiä tai lintudirektiivin liitteen I lajien pesintöjä tai pysyviä revierejä. Metsähallituksen tekemän arvioinnin mukaan luontokeskuksen alueen merkitys aluekokonaisuuksien ja alueiden eheyden kannalta on hyvin pieni, etenkin kun erotettava alue sisältää tie- ja kiinteistörasitteita ja se sijaitsee kansallispuiston rajalla. Erotettavan alueen osuus kansallispuiston pinta-alasta on 0,4 promillea ja Natura-alueen pinta-alasta 0,3 promillea.

Metsähallituksen arvion mukaan Tankavaaran luontokeskuksen alueen käyttötarkoituksen muutoksella ei ole merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojelun perusteena oleviin luontoarvoihin tai alueen eheyteen. Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on antanut tehdystä Natura-arvioinnista lausunnon. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen mukaan alueen käyttötarkoituksen muutoksen vaikutukset UK-puisto-Sompio-Kemahaaran Natura 2000 -alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin ja lajeihin on selvitetty asianmukaisesti. Vaikutukset Natura-alueella jäävät vähäisiksi eikä hankkeella todennäköisesti ole merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisiin tai alueen eheyteen.

Luontokeskusiinteistön toiminnan jatkamisen ja kehittämisen ei myöskään arvioida vaikeuttavan alueen suojelun toteuttamista jatkossa. Metsähallitus voi maanhaltijana määrittää alueelle suunnitellun toiminnan muodot ja sijoittumisen siten, että Natura 2000 -verkoston luontoarvot eivät vaarannu. Luontokeskuksen ympäristössä sijaitsevat toisen maailmansodan aikaiset kulttuurihistorialliset kohteet voidaan turvata esimerkiksi rajaamalla kohteet sopimusten ulkopuolelle.

Kansallispuistoon liitettäväksi esitettävä ns. Suomen Villen alue rajautuu Urho Kekkosen kansallispuistoon ja kuuluu sen kanssa samaan Natura-alueeseen. Alueen luonnontilaisia harjumetsiä reunustavat harjulammet, piensuot, luhdet, lähteet sekä kirkasvetinen Suomujoki. Alueen harjumetsät (40 hehtaaria) muodostavat merkittävän osan Urho Kekkosen kansallispuiston Natura-alueen harjumetsistä. Kyseiset metsät kuuluvat sekä luontodirektiivin luontotyyppiin Harjumuodostumien metsäiset luontotyyppit (9060) että priorisoituun luontotyyppiin boreaaliset luonnonmetsät (9010). Alueen länsiosa on erirakenteista talousmetsää. Kokonaisuutena kansallispuistoon liitettävä kiinteistö muodostaa maisemallisesti arvokkaan ja luontotyypeiltään monipuolisen harjualueen Suomujoen varteen ja se täyttää luonnonsuojelulain 10 §:ssä luonnonsuojelualueelle säädetyt yleiset edellytykset. Liittämisen myötä kyseisellä alueella tulevat voimaan Urho Kekkosen kansallispuiston rauhoitussäännökset.

Kansallispuistoon liitettäväksi esitettävä tila on hankittu valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin vuonna 2002 ja se on jo Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien hallinnassa ja taseessa. Esityksellä ei siten arvioida olevan suoranaisia taloudellisia vaikutuksia.

3 Asian valmistelu

Metsähallitus on Sodankylän kunnan ja Tankavaaran kultakylän yrittäjän kanssa käytyjen keskustelujen perusteella tehnyt ympäristöministeriölle esityksen kansallispuiston rajauksen muuttamiseksi.

Hallituksen esitysluonnos on ollut lausunnolla ja esityksestä antoivat lausuntonsa...

Lausunnonantajat lausuivat lakiesityksestä seuraavasti...

4 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 2018.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

LOUNAS

Laki

Urho Kekkosen kansallispuiston rajauksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Kansallispuiston raja

Maaliskuun 4 päivänä 1983 annetulla lailla (228/83) perustetun Urho Kekkosen kansallispuiston rajausta muutetaan siten, että kansallispuistosta erotetaan noin 9,3 hehtaarin laajuinen alue ja siihen liitetään noin 198 hehtaarin laajuinen alue. Molemmat alueet ovat valtion omistuksessa ja sijaitsevat Sodankylän kunnassa.

Alueiden rajat on merkitty tämän lain liitteinä oleviin karttoihin.

2 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2018.

Helsingissä päivänä _____ kuuta 2018